Teknologiateollisuus

Teknologiateollisuuden lausunto: EU:n digitalisaatiohankkeet ja digitaalinen vuosikymmen

Teknologiateollisuus kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää seuraavat huomiot.

Digitaalinen kompassi

- Suomen tulee edistää datan pehmeää infrastruktuuria ja datan hyödyntämistä tukevien tasapainoisten järjestelyjen syntymistä EU:ssa.
- Digitalisaation mittareissa huomio tulee kiinnittää toimintatapojen tehostamiseen ja siihen, miten digitalisaatio parantaa palveluja.
- EU:n toimien tulisi edistää digitalisaation luotettavaa pohjaa ja ihmisten ja organisaatioiden toimijuutta. Tämä edellyttää muun muassa toimivaa sähköistä identiteettiä ja digitaalista kansalaisuutta

Ottaen huomioon merkittävän elvytysvälineen panostukset digitalisaatioon, on kehitystä perusteltua ohjata ja huolehtia sisämarkkinan rakentumisesta digitaalisen kompassin avulla.

Datasäädös

- Asetettaessa yrityksille velvoitteita datan luovuttamiselle julkiselle sektorille, on keskeistä, että menettelyt ovat yksinkertaisia ja luotettavia eivätkä aseta yrityksille tarpeetonta hallinnollista taakkaa.
- Yritysten väliset datakäytännöt ovat vielä melko varhaisessa kehitysvaiheessa. Yksi toimiva keino edistää erityisesti PK-yritysten pääsyä dataan, on kehittää pehmeää infrastruktuuria, eli standardeja, käytäntöjä ja sopimuksia sekä referenssiarkkitehtuureja.

Datasäädöksen kuulemisesta on vaikea vielä päätellä, mitä Komissio tulee esittämään. Oma havaintomme datatalouden kehityksen tilanteesta on se, että käytännöt ja toimintatavat ovat vielä varsin vaihtelevia. Jaamme hankkeen taustalla olevan huolen siitä, että PK-yritykset uhkaavat jäädä kehityksestä jälkeen, mutta emme ole vakuuttuneita siitä, että velvoittava sääntely on tässä kehitysvaiheessa oikea ja välttämätön keino. Olemme pyrkineet edistämään tasapuolista dataan pääsyä mm. datan jakamisen malliehdoilla ja auttamalla PK-yrityksiä alkuun valmistavan teollisuuden datakiihdyttämöllä.

Tekoälysäädös

- Demokraattisen yhteiskunnan kannalta sopimattomiin tekoälyn käyttötapauksiin on ymmärrettävää puuttua sääntelyllä.
- Asetusehdotus on tekoälyn käyttötapausten osalta kaksijakoinen: käyttötapaukset jaetaan korkeaan ja matalaan riskiin. Tämä uhkaa sääntelyn ennakoitavuutta ja oikeusvarmuutta.

Teknologiateollisuus ry

Eteläranta 10, PL 10, 00131 Helsinki
Puhelin 09 192 31
www.teknologiateollisuus.fi
Y-tunnus: 0215289-2

Asetusehdotuksessa on eräitä hyviä avauksia siitä, miten tekoälyä huolellisesti kehittävän ja käyttävän yrityksen olisi toimittava. Näkisimme mielellämme että asetusta kehitettäisiin ohjaamaan toimijat noudattamaan huolellisen toimijan prosessia, kuten MLOps, tekoälyn kehittämisessä ja käytössä. Tällöin asetusehdotuksen runsaita yksityiskohtaisia vaatimuksia voitaisiin karsia.

Kytkentä EU:n tuotesääntelyyn sopii huonosti yhteen nykyaikaisen ohjelmistokehityksen toimintatapojen kanssa. Sääntely on yleisesti ottaen myös tarpeettoman yksityiskohtaista.

Keskeinen ongelma on myös Komission laaja valtuus antaa delegoituja ja täytäntöönpanosäännöksiä sekä asettaa tekoälyn yhteisiä vaatimuksia – ilman vuoropuhelua ratkaisuja kehittävien yritysten kanssa.

Helsingissä, lokakuun 27 päivänä 2021

Teknologiateollisuus ry

Jussi Mäkinen

Johtaja, EU-regulaatio